

D ů v o d y:

Nižší soudy rozhodly, že navrhovatelům nepřísluší nárok na úpravu pachtovného, poněvadž se ve čl. XV pachtovní smlouvy ze dne 24. října 1928 vzdali již předem jakékoli ochrany pachtu i nároků na snížení pachtovného, které by budoucím zákonem a nařízením bylo stanoveno. Toto rozhodnutí je nezákonné. Na základě zmocnění daného § 1 zákona z 9. června 1933 čís. 95 sb. z. a n. vydala vláda nařízení ze dne 29. července 1933, čís. 164 sb. z. a n. V § 10 tohoto vládního nařízení se praví, že zůstávají nedotčena všechna jiná ustanovení pachtovní smlouvy, čemuž jest rozuměti tak, že zůstávají nedotčena ona ustanovení smluv pachtovních, jež nejsou přímo předmětem tohoto vládního nařízení. Vládní nařízení však vzhledem na mimořádné poměry ve výrobě zemědělské, chtějíc pomoci pachtýřům v jejich obtížném postavení, dává možnost upravit pachtovné sjednané před 1. říjnem 1932, z čehož plyne, že použití vládního nařízení může vyloučiti jen nedostatek náležitostí tímto vládním nařízením vyžadovaných, že však nemá právní účinek vzdání se nároku na úpravu pachtovného, nastavší před vydáním vládního nařízení.

Další nezákonností jest, že první soud nevyhověl návrhu Karla Ř-a na úpravu pachtovného proto, že, ač jinak bylo vyhověno podmínkám § 6 vládního nařízení, Karel Ř. k obdělávání spachtovaných pozemků kromě své rodiny používá též kočího a sjednaných lidí. Pojem hospodaření podle § 6 cit. vládního nařízení vyžaduje sice, by pachtýř se hospodářských prací na spachtovaných nemovitostech sám nebo se svou rodinou osobně účastnil, nevylučuje však, aby k obdělávání nepoužil též námezdních sil, bez nichž se při výměře přes 8 ha nelze vždy obejít.

Čís. 13300.

Úprava pachtovného podle vládního nařízení ze dne 29. července 1933, čís. 164 sb. z. a n.

S hlediska § 7 vl. nař. jest rozhodná úhrnná výměra zemědělské půdy všech hospodářských celků, soustředěných v ruku téhož pachtýře.

(Rozh. ze dne 17. února 1934, R I 96/34.)

Navrhovatel měl v pachtu od obce P. velkostatek v B. a velkostatek L., od obce K. velkostatek K. Výměra zemědělské půdy činila: u velkostatku B. 114 ha 70 a 88 m², u velkostatku L. 193 ha 33 a 44 m² a u velkostatku K. 120 ha. Návrh pachtýře na úpravu pachtovného z velkostatků B. a L., soud první stolice zamítl. Rekursní soud napadené usnesení potvrdil. D ů v o d y: Stížnost vytýká prvnímu soudu mylnost jeho právního názoru, podle něhož, má-li pachtýř více hospodářských celků, jest výměru jich sčítati, kdežto stěžovatel se domnívá, že pro posouzení přípustnosti úpravy jest posuzovati výměru každého celku zvlášť. Avšak neprávem. Podle doslovu § 7 vlád. nař.

ze dne 29. července 1933 čís. 164 sb. z. a n. může o úpravu pachtovného žádati pachtýř hospodářských celků, jako jsou dvory, statky nebo usedlosti, nepřesahuje-li výměra zemědělské půdy 250 ha. Již z tohoto všeobecného doslovu vyplývá, že zákon nerozeznává, zda má pachtýř jeden či více hospodářských celků v pachtu, ani zda je má od jednoho či od více propachtovatelů, ani, zda jsou v témže okrese, či v okresích různých, nýbrž že jediným rozhodujícím měřítkem pro jsoucnost pachtýřova nároku je výměra zemědělské půdy v jeho rukách soustředěné. V tom má pravdu stěžovatel, že i nájemce několika hospodářských celků může žádati o úpravu pachtovného; podle znění cit. ustanovení však jen potud, pokud výměra zemědělské půdy, t. j. jejich zemědělské půdy nepřesahuje 250 ha. Tomuto názoru nasvědčuje i ustanovení § 1 vládn. nař., kde se rovněž nečiní rozdíl, zda má pachtýř spachtované pozemky od jednoho vlastníka nebo jednotnou smlouvou, či od více vlastníků, ani, kde jsou, klade však podmínku maximální výměry jejich 8 ha, t. j. nejen vlastních, nýbrž i se spachtovanými dohromady a další podmínku, že je sám nebo se svou rodinou obdělává. I kdyby v případě § 7 byly spachtované objekty každý v obvodu jiného okresního soudu, nemůže býti na závalu úpravě pachtovného z každého objektu, pakli celková výměra zemědělské půdy, kterou pachtýř má v pachtu, tedy nikoli jednotlivého hospodářského celku, jak se domnívá stěžovatel, jest pod 250 ha. Kdyby měl býti názor stěžovatelův správný, mohl by žádati za úpravu pachtýř, který má v řadě objektů spachtováno po případě několik tisíc ha půdy, byl by však z práva toho vyloučen ten, kdo v jednom celku má třeba jen málo ha přes 250 ha zemědělské půdy. Není třeba blíže se zabývatí otázkou hospodářské síly pachtýřovy, když vládní nařízení samo určuje podmínku pro úpravu pachtu ve výměře půdy, ovšem podle důvodové zprávy zřejmě posuzujíc hospodářskou sílu pachtýřovu podle výměry půdy spachtované.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu.

D ů v o d y:

Dovolací rekurs vytýká napadenému usnesení, jímž bylo potvrzeno usnesení soudu první stolice, nezákonnost. Leč neprávem, poněvadž rekursní soud nevyložil předpis § 7 vládního nařízení protizákonně, uznáv, že je rozhodná úhrnná výměra zemědělské půdy všech hospodářských celků, soustředěných v ruku téhož pachtýře.

Čís. 13301.

Zákon ze dne 6. června 1924 čís. 128 sb. z. a n. se nevztahuje na úvěrovou pohledávku okresní hospodářské záložny, jež vznikla před účinností tohoto zákona a byla za jeho účinnosti jen uznána.

(Rozh. ze dne 22. února 1934, R I 1241/33.)

Při roku k rozvrhu nejvyššího podání za exekučně vydraženou nemovitost přikázal exekuční soud zbytek nejvyššího podání Okresní hospodářské záložně v Ř. Proti tomu vznesl odpor hypotekární